

**महाराष्ट्र राज्य महिला आयोगाच्या सहमतीने सुरु
असणा-या समुपदेश/मदत केंद्रास निधी उपलब्ध
करून देण्याबाबत.**

महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : झेडपीए १००६/३४९/प्र.क्र.३५/पंरा-१
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : ५ मार्च, २००७.

शासन निर्णय :

महाराष्ट्र शासनाचे महिला, धोरण - २००१ अन्वये जिल्हा परिषद व पंचायत समिती कार्यालयात समुपदेश / मदत केंद्र स्थापन करणे अपेक्षित आहे. सदर केंद्राची स्थापना महिला आयोगाच्या सहमतीने करण्यात यावी. त्याकरिता महिला आयोगामार्फत समुपदेश/मदत केंद्र सुरु करण्यासाठी काही निकष करण्यात आले आहेत. या निकषांच्या आधारे जिल्हा परिषदस्तरावर स्वयंसेवी संस्थेकडून प्रस्ताव मागवावेत, त्याची छाननी करावी व योग्य संस्थेची शिफारस महिला आयोगाकडे सहमतीसाठी करावी असे अपेक्षित आहे. महिला आयोगाची सहमती प्राप्त झाल्यानंतर संस्थेस जिल्हा परिषद व पंचायत समिती कार्यालयांतर्गत आवश्यक जागा, फर्निचर, दूरध्वनी इ. सुविधा जिल्हा परिषदेमार्फत उपलब्ध करून द्याव्यात. समुपदेश केंद्र चालविण्याची जबाबदारी स्वयंसेवी संस्थेची राहणार असून त्यांनी समाजसेवा/ समाजशास्त्र विषयातील पदवीधारक व अनुभवी समुपदेशकाची निवड करावी व समुपदेश केंद्रामधून मोफत मार्गदर्शन करावे.

समुपदेश केंद्रामध्ये कुटुंबातील मारहाण, लैंगिक छळ व इतर समस्यांनी त्रासलेल्या समस्याग्रस्त व पीडित महिलांना समुपदेशन करण्यात यावे.

समुपदेशन केंद्र शक्यतो जिल्हा परिषद / पंचायत समिती कार्यालयातच सुरु करावे. त्यासाठी **जिल्हा परिषद स्तरावर दरमहा रु. ८०००/- पर्यंत व पंचायत समिती स्तरावर दरमहा रु. ६०००/- पर्यंत अनुदान संस्थेस मानधन व प्रशासकीय खर्चासाठी जिल्हा परिषदेमार्फत देण्यात यावे.** संस्थेने केलेल्या कामाचा आढावा मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचे उपस्थितीत जिल्हा परिषदेच्या मासिक बैठकीमध्ये घेण्यात यावा व दर तिमाही कार्य अहवाल महिला आयोगाकडे पाठविण्यात यावा. भविष्यकाळात जिल्ह्यातील समस्याग्रस्त महिलांना मार्गदर्शक मिळण्यासाठी समुपदेश केंद्र उपयुक्त ठरावे अशी यामागील शासनाची भूमिका आहे.

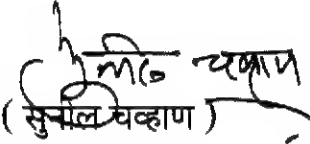
महिला व बाल विकासाशी संबंधित उपक्रम कार्यान्वित करण्यासाठी सर्व जिल्हा परिषदांमध्ये महिला व बाल कल्याण समितीची स्थापना करण्यात आलेली आहे. सदर समितीने राबवावयाचे कार्यक्रम इ. बाबत संदर्भाधीन शासन निर्णयान्वये सर्व जिल्हा परिषदांना सूचना दिलेल्या आहेत. तथापि, बदलत्या परिस्थितीनुसार ब-याच योजना/कार्यक्रम कालबाह्य झाल्यामुळे

त्यामध्ये बदल/सुधारणा करणे आवश्यक आहे. तसेच बहुतेक जिल्हा परिषदांमधील लोकप्रतिनिधींना अशा योजनांबाबत फारशी माहिती नसल्यामुळे अथवा योजनेसाठी अत्यल्प तरतूद असल्याने महिलांच्या योजनांची योग्य रीतीने अंमलबजावणी होत नाही असे राज्य महिला आयोग आयोजित यशदा, पुणे येथील राज्यव्यापी कार्यशाळेत निदर्शनास आले आहे. त्याकरिता जिल्हा परिषदेमध्ये स्थापन करण्यात आलेल्या महिला व बाल कल्याण समितीने महिला समुपदेश/मदत केंद्र ही योजना प्राधान्याने राबवावी अशा सूचना या शासन निर्णयाद्वारे देण्यात येत आहेत.

उपरोक्त योजनेखाली समुपदेशक, स्वयंसेवी संस्था यांची निवड, महिला आयोगाचे निकषाप्रमाणे स्थानिक वर्तमानपत्रात जाहिरात देऊन, जिल्हा परिषद स्तरावर मुख्य कार्यकारी अधिकारी, अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी, उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (बा.क.) यांची समिती गठित करून त्या समितीमार्फत करण्यात यावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २००७०३०५११३८५३००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सुनील चव्हाण)

विशेष कार्य अधिकारी, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

१. विभागीय आयुक्त (सर्व).
२. उप आयुक्त (आस्था) (सर्व).
३. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व).
४. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य महिला आयोग, गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पूर्व), मुंबई - ५१.
५. निवड नस्ती, कार्यासन क्र.पंरा-१, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ३२.